

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

O zrelosti in nezrelosti naroda.

Ena mnogo izrabljenih fraz je tudi ona o zrelosti ali nezrelosti naroda. Če izpade kaka stvar tako, da je vsaj za pogledati, potem se z zanosom govori o našem zrelem narodu, če pa ne gre kakemu agitatorju stvar tako izpod rok, kakor žele njegovi šefi, potem čisto gotovo čujemo izgovor o nezrelem narodu, ki za visoke ideje agitatorčka še nima zmislja.

Resnica pa je seveda čisto druga in zgodovina jo na vsaki svoji stranici dokazuje z vso jasnostjo. Za svoje stvari je narod vedno zrel, ne more pa biti vedno zrel za reči, ki so razumljive šele za tistega, ki je predelal potrebno nabrazbo. Pa še v takih stvareh je zrelost naroda presenetljiva. Za električno centralo na Završnici je n. pr. priprost kmet pokazal mnogo več razumevanja ko pa marsikak inteligent, ki se je celo z vso verno boril proti tej centrali.

Za stvari, ki se tičejo naravnost življenja naroda, pa je narod bil vedno zrel. Komaj je bil osvobojen naš kmet in že je bil v boju za pravice slovenskega jezika in mogočna doba taborov je dokazala, da je bil naš narod zrel takoj, ko je stopil v politično življenje. Drug tak mogočen dokaz je doba majniške deklaracije in naj so bile strojnice madjarskih vojakov postavljene ali ne, kakor v št. Janžu, naš narod je za svoje pravice manifestiral in nakonec tudi zmagal.

In po preobratu! Ali ni pokazal narod, da je na višku svoje dolžnosti, ali se ni z občudovanja vredno složnostjo izjavil tedaj vse v narodu, kako so bile razgibane tedaj vse njegove sile in kako velike stvari bi se dale izvesti, če bi imel tedaj narod prave voditelje, ne pa tako silno mnogo zavajalcev. Da, narod je zrel, niso pa zreli vedno isti, ki se vsiljujejo narodu kot voditelji. Ni krivda naroda, če takoj ne spozna nesposobnost teh vsiljenih voditeljev, ker za to je treba časa. Toda kakor hitro je imel narod priliko da je te svoje »voditelje« spoznal jih je spoznal tudi tako temeljito, da o njih niti slišati več ne. Kaj je ostalo od vseh onih neštetihi gromovnikov, ki so plašili Slovenijo po vojni? Postali so nepoznani in danes se živ krst ne zveni več za nje. Tako je tudi v tej stvari dokazal narod svojo zrelost.

Naravno pa so morale roditi slabe izkušnje, ki jih je doživel narod z raznimi voditelji, nezaupljivost naroda do vsakega novega agitatorja in do vsake nove ideje, ker pač narod noče, da bi bil znova razočaran. Iz istega vzroka pa narod tudi nima več zmislja za razne fraze, ki jih je že tolikokrat slišal in ki so se vedno izkazale le kot prazno govorjenje.

Vsega tega pa nekateri naši voditelji nočejo uvaževati in zato pitajo svoje prišaste s starimi frazami in s starimi šablonami in ko potem nujno morajo doživeti neuspeh, tožijo o nezrelosti naroda. Toda ta tožba je čisto neupravičena in samo dokaz njih lastne nezrelosti, ker nimajo ali nobene nove ideje ali pa ne znajo te narodu razložiti in mu pokazati zmiselnosti in koristnosti nove ideje. Je čisto napačna misel, da mora narod biti za kako stvar zato, ker je drugim všeč. Narod more biti le za stvar, ki je njemu po volji, ki odgovarja njegovim interesom.

To resnico pa naši politiki silno radi pozabljajo in zato imamo vedno več paradne, a vedno manj narodne politike. Ker pa narod še nikdar ni imel za narodno politiko zmisel, se narod naravno

Sovjetski odgovor Angliji

Moskva, 31. maja. Sovjetska vlada je izročila predsinočnim angleškemu odpravniku v Moskvi odgovor na noto, ki je bila izročena v četrtek sovjetskemu odpravniku poslov v Londonu od angleške vlade.

Ta nota se glasi: Sedanja britanska vlada se je odločila za prekinitve odnošajev s sovjetsko Unijo potem, ko je odbila vse predloge za ureditev medsebojnih odnošajev. Sovjetska vlada zavrača vse obtožbe, da je prekršila sporazum iz leta 1921. Najjasnejši dokaz za to je hišna preiskava v sovjetski trgovski agenciji, ki je ostala brez vsakršnih rezulta-

tov. To dokazuje hkrati tudi lojalnost službene agencije sovjetske Unije. Glavni razlog za prekinitve odnošajev je fiasko angleških konservativcev na Kijevskem in poskus, da se ta fiasko zabriše s tiranijo proti sovjetski Uniji. Britanska vlada daje napram sovjetom prednost sistemu nasilja in neprijateljstva pred normalnimi odnošaji. Sovjetska vlada je prepričana, da ni daleč čas, ko se bo britanskim narodom nudila prilika, da v cilju obranitve miru vzpostavi normalne prijateljske odnošaje s sovjetsko Rusijo.

ANGLEŠKO BRODOVJE V BALTIŠKEM MORJU.

Moskva, 31. maja. »Pravda« javlja, da bo ostala angleška mornarica, ki bo sredi junija posetila Helsingfors, v vodah Baltičkega morja do oktobra. Ta odredba se smatra kot pretnja sovjetski Uniji. »Pravda« naglašja, da se Rusija s tem ne bo dala ostrašiti. Ves svet ve, da je sovjetska Rusija v pravici in ves ta manever ne pomeni prav nič.

ANGLEŽI PRIČAKUJEJO, DA BOSTA TUDI FRANCIJA IN ITALIJA PRETRGALE STIKE S SOVJETI.

London, 31. maja. Diplomatski sotrudi list »Daily Mail« utemeljuje dolo-

čitev Norveške za zastopnico angleških interesov v sovjetski Rusiji s tem, da bi ne bilo oportuno in koristno vzeti za to katero od štirih velikih sil. Od Italije in Francije se pričakuje, da bosta v najkrajšem času sledili primeru Anglije in prekinili diplomatske odnošaje z Rusijo.

Kar se tiče Nemčije, se na njeno uslugo ne more računati, vsaj dotlej ne, dokler je Čičerin v Nemčiji. O priliki prvega nadaljnjega zasedanja Lige narodov bo prišlo do temeljite izmenjave misli med Chamberlainom in Stresemannom o ruskem vprašanju.

Novi člani državnega odbora.

Beograd, 31. maja. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so se odobrili krediti ministru saobračaja v iznosu 2 milijonov dinarjev. Za tem se je razpravljalo o kvoti, ki pripada naši državi na račun reparacij in to od zadnjih 3 let in sicer v skupnem iznosu 2 milijonov zlatih mark. Od te vsote pripade polovica državi, polovica pa privatnikom. Privatniki bodo izvršili na ta račun naročila kot so to izvrševali do sedaj, isto bo storila tudi vlada, ki bo preko svojega ekonomsko-finančnega odbora razpolagala z vsoto, ki ji je določena po Davesowem načrtu. — Potem je referiral finančni minister dr. Bogdan

Marković o imenovanju članov državnega odbora.

Po kraljevem ukazu se postavljajo za člane državnega odbora gg. Miloš Šavčič, član uprave Narodne banke, dr. Aleksandar, predsednik Zveze industrijalcev v Zagrebu, Nikola Berković, predsednik sarajevske obrtne in trgovske zbornice, dr. Ivan Ribar, član nadzorstvenega odbora državne hipotekarne banke, Mihajlo Protić, član glavne kontrole, dr. Lazar Bugarić, ravnatelj, Mihajlo Šonta, industrijalec in Osman Hadžić, načelnik ministrstva notranjih del v pokoj.

VUKIČEVIĆ NA NARODNI SLAVNOSTI V NIŠU.

Beograd, 31. maja. Danes ob 10. dopoldne je predsednik vlade Velja Vukičević v spremstvu vojnega ministra generala Hadžića, nekaterih ministrov in narodnih poslancev odpotoval z brzim vlakom v Niš, kjer hoče prisostvovati proslavi odkritja spomenika Stevanu Singeljiću. V nekaterih krogih prevladuje mnenje, da bo prišel na to proslavo tudi Nj. Vel. kralj iz Vrnjačke banje. Pri tej priliki se misli Velja Vukičević zadržati pri kralju v daljši avdijenci.

PRITOŽBE VELIKIH ŽUPANOV PROTI UREDBAM OBLASTNIH SKUPŠČIN PRED DRŽ. SVETOM.

Beograd, 31. maja. Včeraj je imel državni svet plenarno sejo, na kateri je razpravljalo o pritožbah velikih županov zagrebške, splitske, osiješke, banjaluške in travniške oblasti proti uredbam, ki so bile sprejete v teh oblastnih skupščinah. Med temi uredbami so tudi uredbi o zaščiti delavcev, o odpiranju trgovin ob nedeljah in praznikih, o zdravniškem pregledu vojakov ob povratku iz vojske, o

odteguje in tako tudi v tem oziru dokazuje, da je sam zrel, da pa so nezreli razni naši voditelji.

Nezrelost teh pa ni nobena fraza, temveč resnica, pa čeprav se o njej skoraj ne govori.

Rezultat bolgarskih volitev.

VELIK NAPREDEK ZEMLJEDELCEV.

Sofija, 31. maja. Po dosedaj došliih vesteh iz Bolgarije je izid volitev ta-le: Vladni blok in demokratični zgovor je dobil 172 mandatov, Stambulovisti 6 mandatov, opozicionelni blok in del zemljoradniškega saveza 67 mandatov, od teh je 55 zemljoradnikov. Socialni demokrati so dobili 8 mandatov, obrtniki 4 mandate, opozicionelni blok demokratske stranke, radikalne stranke in narodno-liberalne stranke je dobil 11 mandatov, komunisti so dobili 11 mandatov. Zemljoradniki so zelo napredovali. Od 23 mandatov od zadnjih volitev so sedaj dobili 55 mandatov. Vladi prijazna skupina zemljoradnikov pa je popolnoma propadla.

NAŠI ODOŠAJI Z BOLGARSKO SE ZBOLJSUJEJO.

Beograd, 31. maja. Bivši minister v prvi Cankovljevi vladi Kazatov je včeraj posetil ministra za trgovino in industrijo dr. Spaha in se z njim dalje časa razgovarjal o napredovanju gospodarskih odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarsko.

ALBANCI ARETIRALI DRAGOMANA NAŠEGA POSLANIŠTVA.

Kotor, 31. maja. Predvčerajšnjim je bil aretiran v Draču od albanskih oblasti dragoman našega poslaništva v Tirani Gjurašković. V njegovem stanovanju se je izvršila hišna preiskava in so se baje našli neki dokumenti, ki bi ga mogli kompromitirati kot jugoslovanskega špiona.

Gjurašković je po rodu iz Črne gore, a je že dalje časa živel v Albaniji in si tako pridobil albansko državljanstvo.

NAPET POLOŽAJ V EGIPTU.

London, 31. maja. Na vest, da so odplule z Malte v nepoznani smeri tri angleške vojne ladje in v zvezi s prekinitvijo diplomatskih odnošajev z Rusijo izjavljajo na pristojnih mestih, da kretanje angleških vojnih ladij ni naperjeno proti Rusiji. Res je, da so od stalne Sredozemske mornarice odpotovale tri linijske ladje, a so bile odposlane v egiptovske vode, ker so se v Egiptu notranje prilike naglo poostrele. Ta korak angleške vlade ni ostal brez vpliva, ker je egiptovski kralj izjavil angleškemu vrhovnemu komisarju, da bo ostala organizacija egiptovske vojske neizpremenjena in da bo v kratkem o tem izdan kraljevski dekret.

RADE PAŠIĆ OBDOJEN.

Beograd, 31. maja. Rade Pašić je bil pred sodiščem obdojen na zasebno tožbo dr. Dragiša Stojadinovića radi uvrede in klevete, in sicer je dobil radi uvrede 2 meseca zapora in radi klevete na 14 dni zapora. Poleg tega mora plačati 20.000 Din sodnih stroškov in 5.000 Din v korist državni blagajni. Istočasno je bila zavrnjena tožba Rade Pašića proti Dragiši Stojadinoviću.

INDIJSKI LISTI O PRELOMU Z MOSKVO.

Bombay, 30. maja. Indijski listi se bavijo s pretrganjem diplomatskih odnošajev Anglije s sovjetsko Rusijo. Smatrajo, da se bo sedaj sovjetska Rusija vrgla s podvojeno silo na agitacijo proti britanskemu imperiju. Tukajšnji indijski listi mislijo, da bo sovjetska Rusija vršila propagando v glavnem v Egiptu, kjer se že kažejo prvi simptomi boljše-viške agitacije, dočim bo, kar se tiče boljševiške propagande v Indiji, ostalo pri starem.

DR. KOROŠEC ODPOTOVAL V VRNJE V AVDIENCO.

Beograd, 31. maja. V vseh političnih krogih je vzbudilo včeraj zanimanje to, da je dr. Korošec zaprosil kralja za avdienco in odpotoval snoči v Vrnje. Ob tej priliki so mnogi politiki izrazili mnenje, da gre najbrž dr. Korošcu za to, da bi izposloval, da vstopi v volilno vladu Velje Vukičevića.

NEMŠKE BANKE HOČEJO V JUGOSLAVIJI PLASIRATI SVOJ DENAR.

Beograd, 31. maja. Veliko število nemških bank kaže veliko zanimanje za našo državo. Banke bi rade plasirale svoj kapital pri nas.

At' žije prezident Masaryk!

Pred štirimi tedni je »Nar. Dnevnik« ostro obsodil gonjo v jednom delu češke javnosti proti novi izvolitvi Masaryka za nadaljno dobo sedmih let. O zopetni izvolitvi sicer tudi takrat ni moglo biti več dvoma, ali šlo je za častno rešitev tega vprašanja, častno ne toliko za prof. Masaryka, marveč častno za ves češki narod. Bili smo vsak dan priče, kako je zares ves svet gledal na to volitev, ki si kar ni mogel misliti, da je sploh mogoč kak dvom, da bi češki narod z navdušenjem ne postavil njega do smrti za svojega predsednika. Saj je bila prav zanj postavljena v zakon izjema, da edino on more biti večkrat izvoljen. In že pri drugi redni volitvi naj bi tak mož, ta največji dobrotnik naroda imel težave pri volitvi na mesto, ki mu tiče do smrti, ki mu je bilo že od prvega začetka določeno do konca njegovega z nevarjetno velikimi uspehi venčanega življenja?

Toda češki narod je sijajno rešil svojo čast pred vsem kulturnim svetom. Proti-kandidata sploh ni imel, kar je treba resno poudariti. Komunistični števeni kandidat je bil bolj pro forma, da so varovali svoje stališče, ali za slučaj ožje volitve bi bili celo komunisti volili Masaryka. Kramářev narodni demokrati in slovaška ljudska stranka so se zadovoljili z abstinenco v obliki praznih listkov. Vsi ostali so volili Masaryka in mu dali tako celo 21 glasov nad večino treh petin, ki jo zahteva ustava za izvolitev pri prvem glasovanju: izvoljen je bil z 274 glasovi. — Celo Nemci so glasovali zanj, češar doslej še niso storili. Volili pa so ga, ker je Masaryk pokazal v zadnjih letih, da upošteva važnost sodelovanja in aktivne državne politike od strani tako velike narodne manjšine, kakor so Nemci na Češkem. Tudi je Masaryk obsojal fašistovske manire v sožitju nemškega in češkega naroda, obsodil je Gajdo in vse prenapetosti, ki ne računajo s težkim položajem države sredi evropskega koncerta. Da so zanj glasovali tudi Nemci, to mu šteje ves kulturni svet za veliko zaslug, ki si jo je stekel ne za se, marveč za pretiž svoje države in ugled češkega naroda.

Boli pa nas pred vsem ravnanjem narodnih demokratov pod vodstvom drugega zaslužnega moža — dr. Karla Kramářa. Ko je v novembru l. 1918. revolucionarni narodni konvent z oduševljenjem volil takrat še v tujini živečega Masaryka za prvega in dosmrtnega predsednika Češkoslovenske republike, takrat je predsedoval dr. Kramář, in spominjamo se, s kolikim zanosom je baš on priporočal oduševljeno in soglasno izvolitev tega ustvaritelja narodne svobode in narodne države. In ko se je Masaryk vračal v svobodno domovino, mu je šel Kramář nasproti in v trumfu, kakoršnega ni doživel še nihče pred njim, je zasedel prvo mesto, ki mu ga more narod dati, in svedeno je vkorakal na kraljevske Hradčany. To je bilo zaslužno priznanje naroda najodličnejšemu svojem sinu.

Prvi izvoljeni parlament svobodne domovine leta 1920. je združil vse izvoljene zastopnike naroda brez razlike strank in Masaryk je bil soglasno in z navdušenjem izvoljen, soglasno v imenu združenega češkoslovaškega naroda. Zanj ni glasoval noben Nemec ali Madjar. In hvaležni narod je prirejal sijajne manifestacije svojemu — tatičkovi. Mi Slovenci smo dobro razumeli tisto presrečno razmerje med narodom in Masarykom, veselili smo se z bratskim narodom,

da mu je usoda naklonila v najtežjih dobah takega sina.

In po sedmih letih naj bi bilo tako temeljito drugače, da bi se moral tak mož, ta tatiček Masaryk, zadovoljiti z ožjo volitvijo? Skoro je tako kazalo, in zato smo pred štirimi tedni napisali na »bratski narod« oni članek, ne morda v namenu, da mi vplivamo na svoje severne brate, marveč da damo duška boli vsakega zavednega in naprednega Slovence.

Slovaška ljudska stranka je menila, da mora dati duška proti Masarykovemu svobodnemiseltstvu, celo agrarji so bili bolj hladni in so menili, da treba voliti Masaryka iz dolžne pijačete. Odločno zanj so bili le narodni socialisti in socialni demokrati. Masaryk je bil res vedno bojevnik za splošno volilno pravico, za 8-urni delavnik in za premožne zahteve delavskih slojev, med vojno je bil sredi legijonarjev, ki so bili povečini iz delavskih vrst, in je le naravno, da je Masaryk tako blizu vsem socialističnim strujam. Zato so tudi nemški socialisti bili vneti njegovi volivci.

Po volitvah l. 1925. so bili socialisti potisnjeni malo na stran, in zato so dobile meščanske stranke čedalje več poguma, ki se je pokazal tudi v raznih rbarijah proti »gradus«, t. j. proti Masaryku in tudi proti zunanemu ministru dr. Benešu, ki ima poleg Masaryka največji zaslug za sedanjo veličino in ugled češkoslovaške države. Žal, da so meščanske stranke menile, da ker se hočejo osvoboditi vpliva socialistov, da morajo pozabiti tudi na svojo dolžnost nasproti najzaslužnejšemu Čehu dr. Masaryku. Napetost so šle tako daleč, da se je bilo res bati, da konča volitev predsednika republike z največjim narodnim skandalom.

Ali ako je moglo češkoslovaški narod kaj izmorditi, je bilo mišljenje vsega kulturnega sveta, izjave vsega svetovnega časopisa — posebno pa mišljenje sosednjega nemškega naroda. Nemci se kar prečuditi niso mogli, kako je sploh mogoče, da bi češki narod s hvaležnostjo in navdušenjem ne posadil na sedež predsednika svojega najzaslužnejšega sina tudi tretjič in najbrže tudi zadnjič, saj ima Masaryk danes 77 let.

Ali končno je bilo to vprašanje rešeno v čast naroda in korist mlade države: Masaryk je bil častno izvoljen. Komunistom ni bilo treba voliti pri ožji volitvi Masaryka, dr. Kramář je zadovoljen s tiho demonstracijo, enako Hlinkovi Slovaki, toda na koncu so bili vsi od srca veseli, da so mogli zopet pozdraviti tatička Masaryka na kraljevskem gradu. — In s svojimi češkoslovaškimi brati se odkrito veselimo tudi mi Slovenci, ki smo prvi med slovanskimi brati sklepali češkoslovaške pobratimstve, posebno od Legovih časov dalje. Ako je imel češki narod prijateljev in sobojnikov, tedaj smo bili to gotovo mi Slovenci! Kje so imeli češki vzgledi narodnega dela rodovitnejši tal nego med nami Slovenci? Vsi drugi so prišli daleč za nami, dasi se včasih šopirijo celo pred nami, kakor da so oni sejali, kar mi zdaj skupaj lepo žanjemo.

Zato pa se prav gotovo mi Slovenci silno veselimo na sijajni izvolitvi tatička Masaryka, častitamo češkemu narodu, da je rešil svojo čast pred vsem kulturnim svetom in da je nam Slovencem dal priliko, da zopet od srca zakličemo: At' žije prezident Masaryk!

A. G.

Upnikom Slavske banke.

Kakor znano, je bil nad »Slavensko b.anko d. d. Zagreb« 20. maja 1927 odprt konkurz.

Upnikom, kateri so svoječasno prijavili svoje terjatve našemu odboru upnikov Slavske banke, smo že razposlali potrebna navodila in bomo prijavili njihove terjatve sodišču pravočasno, čim prejmemo njihove odgovore. Pravilno prijavo njihove terjatve in tudi sicer zastopanje iste v konkurzu Slavske banke bo Odbor potem svojih predstavnikov izvršil seveda brez honorarja.

Oni upniki Slavske banke, kateri nam svojčas niso prijavili svojih terjatev in kateri žele, da prijavimo njihove terjatve konkurznemu sodišču in zastopamo njihove interese v konkurzu Slavske banke — seveda istotako brez honorarja — naj se nam takoj javijo, da jim moremo poslati potrebna navodila. Naslov: Odbor upnikov Slavske banke, Ljubljana, poštni predal št. 80.

Neprijavljene ali nepravilno prijavljene terjatve se od konkurznega sodišča sploh ne upoštevajo!

Ljubljana, 30. maja 1927.

ZA ODBOR UPNIKOV SLAVSKE BANKE:

Dr. Drago Marušič s. r.
predsednik.Dr. Roman Ravnihar s. r.
tajnik.

Francija in Italija od premirja do Locarnske pogodbe.

(Napisal francoski diplomat.)

I.

(1918—1920.)

Zunanje-politični program Italije in mirovna pogajanja.

Ko se je v Rimu zvedela novica o premirju z Avstro-Ogrsko, so se storili sprevedi, ki so korakali po ulicah. Zvečer je eden teh sprevodov prišel pred Palazzo Farnese, francosko poslaništvo, in ljudje so vzklikali Zmagi in Franciji. Naravno, da so se vrata poslaništva odprla tako prijaznim manifestantom. Nekatere izmed njih so spustili v veliko sobano, okrašeno s freskami. V rokah so nosili zastavice v barvah Tridenta, Trsta in drugih osvobojenih mest, doli s sten pa so gledale slike papežev, vladarjev, cerkvenih dostojanstvenikov XVI. veka to skupino gospodov v modernih oblekah, ki jih je presenetila mogočnost okrasja najčistejše italijanske renesanse. Poslanik, bil je to takrat g. Camille Barrère, je izmenjal z njimi čestitke in želje, nanašajoče se na zgodovinski trenutek. Prizori enake vrste so se odigravali pred francoskimi konzulati ali v njih notranjosti tudi v drugih mestih Italije. Francozi, ki so jih videli, se jih še danes, po sedmih letih, neizbrisno spominjajo. Mogli so si takrat misliti, da so odnošaji

med Francojo in Italijo stopili v prijateljsko razmerje, ki bo trajno. Motili so se, vsaj za bližnjo bodočnost.

Odnošaji med obema državama bi bili postali prišrčni, ako ne bi bili italijanski vojni cilji in narodnostnostne težnje zadele na mirovni konferenci na nasprotja, ki so jih omejevala na občutnih točkah.

Znano je, kakšni so bili ti vojni cilji in te narodnostne težnje. Za množico Italijanov dve besedi: »Trento e Trieste!« Toda mnogo več za vlado in za umstveno elito, ki v Italiji še bolj kot drugod vodi in ustvarja javno mnenje v zadevah zunanje politike.

Zahteve Italije so bile določene mesec dni pred njenim vstopom v vojno v London-skem paktu od 26. aprila 1915. Tikale so se razmejitve v Alpah, na Jadranu, v vzhodnem delu Sredozemskega morja in v Afriki. Pogodba, sklenjena l. 1917. v Saint-Jean de Maurienne* jih je bila točno določila in znatno razširila, kolikor so se tikale Male Azije. Razen tega jim je bila dodana zahteva po Reki, o kateri Londonski pakt ni drugega dejal, kakor da jo priznava »Hrvatski«.

V tem, kar je Italija pričakovala od zmage, so se pokazale glavne smernice njene zunanje politike. Pričakovala je z Brennerjem in Snežnikom svojo naravno mejo v Alpah, vsrček svojega zemljepisnega ujedinjenja, čeprav bi morala s tem sprejeti v

* Mestece ob francosko-italijanski meji na progi Torino—Mont Cenis.

Iz Kranja.

Poročilo »Jutra« o zadnji seji obč. odbora nas je presenetilo tembolj, ker smo pričakovali, da bodo šefi kranjske SDS svojo gorostasno blamažo, katero so doživeli z zidanjem tekstilne šole, v lastnem interesu skušali z molkom spraviti do pozabljenja, zaslužno lekcijo nadzorovalne oblasti pa poskrili v kakem skrivnem kotičku ravnateljske pisarne »Slavenske«. Pa ne! Kakor zvrčajo mali otroci, če so jo dobili z leskovko, krivdo vedno na druge, njih je pa dobrotu sama, tako tudi naši rotoški gospodarji udrihajo po »kratkovidnejših«, ki nočejo uvideti dobrot njih bankarsko-velikopoteznega gospodarskega dela, sami sebe in svojo veliko skrb za napredek mesta in dobrobit delavstva pa nekam sumljivo hvallijo. Pa le počasi, gospoda! Morate že dovoliti, da Vaše poročilo primerno popravimo in komentiramo. Ugotavljamo, da ni bilo potreba nikakih pritožb od strani »kratkovidnejšev«, da je nadzorstvena oblast že ob prvem pogledu obč. proračuna za l. 1927 postala pozorna na vaše komunalno-gospodarske talente in vam istega neodobrenega v popravilo vrnila. Če je tekom nadaljnjega postopka končno res sledila pritožba nekaterih občanov proti proračunskim postavkam, zadevajočim gradbo tekstilne šole in je koncem koncev g. veliki župan bil prisiljen črtati te postavke, je to le posledica uradno ugotovljenega nepravilnega ter interesa občine kvarnega, samolasnega vašega postopanja. O potrebi gradbe se po teh ugotovitvah ne bomo prerekali, omenjamo le, da ste še neposredno pred pričetkom gradbe na usta g. župana samega izjavljali, da vprašanje zidanja za enkrat ne prihaja v poštev. Zakaj potem — kljub opominom iz vaših lastnih vrst — ta naglica in samovolja? Če vam je bilo res toliko na ustanovitvi tekstilne šole v skrbi za delavstvo, našli bi bili gotovo pota in prilike, da se zadevo vsestransko zadovoljivo reši. Tako pa moramo že dvomiti o vaših iskrenih namenih in da je ta naš dvom zelo opravičen, potrdili vam bodo res samostojno misleči Vaši lastni strankarski pristahi.

Kar se pa tiče puškarske šole vam moramo povedati, da je vaš topovski strel prazen. Obveznosti »Narodnega doma« glede nastanitve te šole se pač ne dajo po mili volji enega gospoda spraviti s sveta, ker se pač tiče tistih par učenih sob za teoretične premete v gimnaziji — ta pouk obrbujejo itak gim. profesorji — pa bodite uverjeni, da od vas g. gimn. direktorju naročena odgovor ne bo držala. Višja šolska oblast je te prostore dovolila in le ona jih more zopet odpovedati — zato svetujemo g. direktorju — naj ne naseda slepo rotoški gospodi in bodi v prihodnje previdnejši.

To je tedaj resnica o naši tekstilni šoli in naših »kratkovidnejših«. Gospodje pa, ki vedre in oblačijo še danes na kranjskem rotožu, se bodo morali pač privaditi, da se danes ne da več po mili volji enega ali dveh gospodov gospodariti. S svojim absolutističnim režimom v občini in ne manj »uzornim« velikopoteznim gospodarstvom v svojih lastnih strankarskih podjetjih in napravah ste sami največ pripomogli, da se tudi v Kranju začneja svetliti in ne bode dolgo, da se vsa vaša mogočnost, katero vam je bil pač mogoče ustvariti le v nezdruhljivih povojnih razmerah, razblini v nič. Ljudje uvidevajo, da ni vse zlato, kar se svetli posebno, če je to zlato tako na debelo povlečeno s samohvalo in demagogijo. In zato pa, gospoda, le nekaj manj domišljavosti in pa več — solidnosti! Bo bolje za vas in mesto — Kranj.

VOLIVNI BOJ ZA CELJSKO MESTNO OBČINO.

Pod tem naslovom prinaša nedeljsko »Jutro« notico, da se klero-radikalno-nemška koalicijska prav zaveda, da so njeni volivci skopneli po zadnjih oblastnih volitvah. Res duhovita konstatacija gospoda dopisnika, ki pa ima to veliko napako, da je popolnoma zmotna in samo pobožna želja dopisnika in bodo volivci liste »Združenih strank« dne 19. junija nesmiselnost dopisnikove trditve tako občutno dokazali, da si bode za vedno zapomnil. Združene stranke grede v volilni boj odkrito, prezirajoč zakulisnost in teror, ki ga skuša uganjati SDS.

Pri oblastnih volitvah je izdala SDS parolo, da pristajajo NRS ni treba držati discipline in dane besede in da naj vsi volijo

gospodarskega strokovnjaka dr. Božiča. Tudi to je čisto ponesrečen maneuver, ker so dogodki že dokazali, da take metode niso nikdar pomagale in so nasprotno strankarsko disciplino le še bolj utrdile.

Dne 19. junija bo to dokazano!

Politične vesti.

= Sedanja vlada ni noben provizorij, temveč pripravlja novo politično orientacijo v državi. Nedeljsko vreme priobčuje na uvodnem mestu zelo interesantna izjava o sedanjih volitvah, njenih ciljih in njenem delu. Vlada pripravlja sedaj proglaš na narod, ki bo vseboval vladni program in s katerim bo šla vlada na volitve, da dobi zaupanje naroda. V tem proglašu bo tudi povedano, da ni demokratsko-radikalna koalicijska le trenutna, temveč da ima obširen program, ki ga je mogoče uveljaviti šele tekom let. Sodelovanje demokratov in radikalov bo vedno bolj ozko, vendar pa še ni misliti, da bi se iz obeh strank ustanovila ena nova stranka. To bi se moglo zgoditi kasneje, ko bi sodelovanje obeh strank pokazalo, da je pozitivno in pomembno uspešno. Vendar pa je cilj obeh strank v tem, da se obe stranki stalno približujeta ena drugi. Zaenkrat bodo tako demokrati, ko radikali postavili svoje liste obeh strank. Vendar pa si ne bodo obe vladni stranki nasprotovali, temveč skušali doseči čim ožje sodelovanje. — Aktivni ministri je dejal, da ni sedanja vlada noben provizorij in da ni njena naloga samo v tem, da izvede svobodne volitve, temveč bo skušala tudi preprečiti, da bi v naši notranji politiki zavladali zopet stari boji. Nova vlada bo dala vsej naši javnosti novo orientacijo in to novo orientacijo bo razložila v svojem proglašu. Načrt za program sedanje vlade sta skicirala Marinković in Vukičević (Ljuba Jovanović, op. uređ.) in ta načrt se dosledno izvaja in se bo izvajal tudi v bodoče. — Iz vsega tega se vidi, da bo naša SDS vedno bolj potisnjena v stran, ker v tem načrtu ni o SDS niti govora, razven v tem zmislu, da je treba njeno ideologijo čisto zrušiti.

= Po prelomu stikov med Londonom in Moskvo. Angleška delavska stranka proti prelomu. Angleško-ruski parlamentarni odbor je priredil v petek v spodnji zbornici poslovljen banket za člane sovjetskega poslaništva. Predsedoval je predsednik angleške strokovne zveze George Hicks. Ta počastitev sovjetskih delegatov tik po objavi angleške note je silno razdražila konservativne kroge, ki nameravajo vsled tega interpelirati ministrskega predsednika. — Nevarnost nove vojske? Sovjetski odpravnik poslov Rosengoltz je imel na poslovljenem banketu večji govor. Dejal je, da je postopala britanska vlada proti sovjetom na podlagi nepristnega materijala. Na vrhovnih mestih angleške vladne stranke vlada lahkovernost, na spodnjih pa so bila storjena zločinska dejanja. Nevarnost nove vojske se ni bila nikdar tako velika. Sovjetska vlada je odredila, da ruske ladje ne smejo več v angleška pristanišča. — Vaststvo angleški interesov v Rusiji je prevzela Norveška. — Danes v torek odpotujejo zadnji sovjetski zastopniki iz Londona. Velik del odide v Hamburg, kjer se ustavijo za par tednov, da dovrše svoje posle z angleškimi trgovci. Nemška vlada jim je že dovolila bivanje v Hamburgu.

Kratke vesti.

Belgijska kraljica Elizabeta je obiskala mater ponesrečenega junaškega letalca Nungesserja ter ji izrazila svoje sožalje.

Ministrski predsednik južno-afriške republike je izjavil, da južno-afriška republika ne bo pretrgala stikov s sovjetsko Rusijo. Vel. britanski imperij v tej stvari torej ni enoten.

Hamburg postane vsled pretrganosti trgovskih stikov med Rusijo in Anglijo glavno pristanišče za vse v Rusijo namenjeno blago. V Hamburg odide tudi »Orcos«.

Na ptičnik italijanskih delegatov je bila razprava o južno-tirolskem vprašanju na kongresu društev za Zvezo narodov preložen na drugo leto.

Sovjeti so mobilizirali po angleških vesteh čete ob mandžurski meji.

Pogajanja med Nemčijo in Čehoslovaško za odpravo vizumov so ugodno zaključena in bodo vizumi med obema državama v kratkem odpravljeni.

tasta Viktorja Emanuela III., to je bilo mnogo. Spodobilo se je torej, da se Jugoslaviji vzame vse, kar bi le bilo mogoče, v vsakem slučaju pa se zavarovati zoper njo.

To je bil temeljni člen italijanskega zunanjepolitičnega programa, pa še ne zadnji člen. Italija si je dala rezervirati Valono v Albaniji, z raznimi predpavicami, to se pravi prikrit protektorat nad srednjo Albano; tudi v tem se je izražala njena želja do popolne nadvlade na Jadranu, zvezana z drugo željo: udeležiti staro politično stremiljenje v deželi, v kateri je bila tekmičava Avstro-Ogrske ves zadnji čas svoje zveze z njo. Dala si je nadalje pripoznati svoje pravice na otok Rodos in na Dodekanez in na pas zemlje, ki je najprej tvoril samo zaljedje Adalije, a slednjič zasegel tudi Smirno in Konijo: manifestacija sredozemske politike, domišljave zahteve države, ki je popolnoma v območju Sredozemskega morja in hoče v njem igrati aktivno vlogo, udeležiti se razkosanja Otomanskega carstva in najti v Levantu odjemališče za proizvode svoje vojne razvite industrije, izhod za prebitek prebivalstva, ki neprestano narašča. Pa tudi v Afriki so bili obljubili Italiji spremembo mej, povečanje njenih kolonij Libije in Somalije; to je bila skromno postavljena kandidatura za razdelitev kolonij, ali vsaj majhna kompenzacija za eventualna okoriščenja drugih.

(Dalje sledi.)

Dnevne vesti.

DVA ZANIMIVA DOPISA.

Zadnja »Slobodna Tribuna«, glasilo hrvatskih davidovičevcev, je objavila dva zanimiva dopisa, ki sta za nas zanimiva še zlasti vsled tega, ker sta slovenska. En dopis je iz Sv. Krištofa in je podpisan od predsednika tamošnje nove Davidovičevske organizacije, gospoda Kaple. V dopisu zavrača g. Kapla očitke, da bi se on in njegova organizacija izneverila programu, ker sta stopila v Davidovičev stranko, ko pa sta nasprotno samo ostala zvesta staremu programu iz leta 1922. Če kdo, potem se je programu izneverila samo SDS, ki je sploh brez programa.

Vrste SDS se torej majojo in slovenski davidovičevci so se začeli organizirati. Pri tem pa je še zlasti zanimivo to, da Davidovičeva stranka noče o naprednem bloku niti slišati, kar sledi iz pisave »Slobodne Tribune«.

Nastala je tako nad vse pikantna situacija. SDS se ekspozira za napredni blok, njemu pristaja pa se vračajo na stari program in vsotopajo v DS, ki je proti naprednemu bloku. Ker so tudi v vseh drugih naprednih strankah široki sloji proti naprednemu bloku, bo torej napredni blok v resnici le organizacija generalov brez vojske.

In tak blok naj zmaga! Kakor da bi se v politiki dogajali čudeži!

— Cenjenim naročnikom sporočamo, da smo v svojo poravnave tekoče naročnine danes štivilki priložili poštne položnice. One cenjene naročnike pa, ki so za vnaprejšnje plačilo, prosimo, da bi oddali položnice svojim znancem in prijateljem, da se na naš list naroče.

— Umirovljenci bodo prejeli odsej pokojnine preko Poštnice hranilnice. »Vreme« poroča: Umirovljenci, ki so prejeli do sedaj svoje pokojnine od Glavne blagajne, bodo prejeli na podlagi zadnje odredbe finančnega ministrstva svoje pokojnine od 1. junija dalje potom Poštnice hranilnice v Beogradu. Glavna blagajna je vse potrebne listine za mesec junij že izročila Poštni hranilnici, ta pa jih je poslala glavni beograjski pošti, da jih izplača. Čekom bodo priloženi natančni obračuni. Pri Glavni blagajni bodo prejemale pokojnine samo še gotove kategorije umirovljencev.

— Tiskarna za novčance. Te dni je imel odbor Narodne banke za zgradbo bankine tiskarne sejo, na kateri je pregledal došle mu načrte. Tiskarna, v kateri se bodo tiskale v bodoče naše novčance bo stala v bližini Topčidera ter bo v vsakem oziru kar najmoderneje urejena. Z gradnjo prično še letos.

— Za redno prevoz blaga po železnicah. Ker je prejelo prometno ministrstvo priporočbe radi nerednega prevoza blaga po železnicah, je razposlal direktor generalne direktorije državnih železnic vsem oblastnim direktorjem okoliščin, v kateri zahteva, da se nemudoma podvzamejo vse potrebne mere, da se doseže pri prevozu blaga brezhibno in točno poslovanje.

— Predstavke železničarskih organizacij. V prometnem ministrstvu je sestavljena posebna komisija, ki ima nalogo, da pretrse in prouči vse predstavke, ki so jih predložile razne železničarske organizacije ministrstvu. Ko bo komisija predstavke proučila, jih bo predložila obenem s svojim parerem ministru.

— Inspekcija kmetijskih šol. Ministrstvo poljoprivrede in voda je poslalo te dni načelnika oddelka za poljedelski pouk v Ljubljansko in mariborsko oblast, da inspicira vse poljedelske šole.

— Diplome pariške mednarodne razstave dekorativnih umetnosti, ki jih diplomirani radi napačnega naslova še niso dobili, naj pošljejo svoj točen naslov na Commissariat général de l'Exposition internationale des Arts décoratifs, Paris, Grand Palais, Porte C, kjer tudi lahko diplome osebno prevzamejo.

— Na Zalostno goro (Preserje), na to goro, kjer spodaj teče naša žila vodnica v Primorje in kmalu za Rakekom Zalostna kravati, kliče Zveza bivših vojniš trpinov, vse tovariše iz Ižanskega, Barja vse do Rakeka in Vrhneke in sicer na binkoštni ponedeljek. Bo tam prav prijeten bratski pokrajinski sestank. Za službo božjo preskrbljeno. Pod močnimi košatimi lipami na gori se snidemo vsi okoli pol 10. dopoldne. Tovariši na svidenje! Podružnice pošljite zastopnike! Tudi Ljubljanci dobrodošli. — Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

— Pomilostitev. Na predzadnjem potratnem zasedanju zaradi umora sejmara Karla Primorčiča na smrt obsodeni mesar Branko Pintar je pomilostitven na 18 let težke ječe.

— Studijski izlet čehoslovanskih šumarjev v Jugoslavijo. Te dni se mudi v naši državi na poučnem potovanju skupina profesorjev in asistentov šumarske fakultete in slušateljev 8. semestra v Brnu. Ogledali si bodo nekoliko naših gozdov, šumskih podjetij in industrij ter šumarski fakulteti v Beogradu in Zagrebu.

— Turški dijaki v Beogradu. Sredi prihodnjega meseca prispe v Beograd večja skupina turških dijakov s svojimi profesorji. Turški gosti poselijo tudi severne kraje države, odkoder jih vodi pot v druge evropske države.

— K preložitvi železniške direktorije iz Subotice v Novi Sad. Novosadska mestna občina je prevzela, v svesti si velikega pomena preložitve železniške direktorije iz Subotice v Novi Sad, dalekosežne obveznosti glede nastanitve kakih 500 uradniških rodbin. S tem je vprašanje rešeno. Po odredbi prometnega ministrstva ima biti premeščenje do 31. marca 1928 popolnoma izvršeno.

— Subotica zoper preložitve direktorije državnih železnic v Novi Sad. V Subotici se je pričela akcija zoper preložitve direktorije državnih železnic. Vsa društva so priredila te dni pod predsedstvom velikega župana an-

keto, na kateri je bilo sklenjeno, da se pošlje pod vodstvom velikega župana deputacija k prometnemu ministru s prošnjo, da naj ne pusti v Subotici samo ekspoziture, temveč vso direktorijo, ker zahtevajo to gospodarski in finančni interesi mesta. V slučaju, da bo prometni minister prošnjo odklonil, se poda deputacija h kralju. Akcija se samo v tem slučaju ne izvede do konca, če bo izjavil prometni minister, da zahtevajo preložitve železniške direktorije državni interesi.

— Zgradba poštne direktorije na Sušaku. Na podlagi sklepa generalne direktorije pošt in brzojava se zgradi na Sušaku novo poštno poslopje. Zemljišče da brezplačno na razpolago uprava državnih železnic. Gradnjo bo financirala Poštna hranilnica v Zagrebu. Te ni prispe ni Sušak posebna komisija pod vodstvom generalnega ravnatelja poštne brzojavne direktorije iz Beograda, da pregleda zemljišče in da izdelati načrte, nakar se razpiše takoj licitacija. Z gradnjo se prične še tekom tega leta.

— Na zagrebškem aerodromu se zgradi vojašnica. Po odredbi ministrstva vojske in mornarice se zgradi na zagrebškem aerodromu moderna vojašnica. Z gradnjo prično že sredi prihodnjega meseca.

— Poučno potovanje v Švico organizira »Društvo za promet stranaca« skupno z udruženjem gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev v Zagrebu. Namen ekskurzije je, da se nudi hotelirjem, gostilničarjem in kavarnarjem prilika praktičnega izpopolnjevanja v njihovi stroki. Program vsebuje sledeče točke: 1. Obiski razstave v Curihi; 2. potovanje skozi najlepše kraje, mesta in svetovna letovišča, odnosno kopališča Švice; 3. ogled švicarskih hotelov in gostiln, od majhne meščanske gostilne do svetovnih luksuznih hiš; 4. ogled raznih kopališč in zdraviliških ustanov in vsega, s čemur se pospešuje v naprednih državah tujski promet; 5. upoznavanje organizacije tamkajšnjih udruženj hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev ter njihovih šol; 6. oficijelni obiski švicarskih tovarišev in v svrhu medsebojnega spoznavanja.

— Pomena ekskurzije za vsakega posameznika ni treba še posebej razlagati. Ekskurzija se prične dne 20. junija in bo trajala 14 dni. Cena je 4000 Din za osebo. Reflektanti naj se prijavijo čim prej. Prijave sprejema: Društvo za promet stranaca »Pulnik«, Zagreb, Jelačićev trg 6, telefon 42 in »Udruženje hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev v Zagrebu, Nikolićeva ul. 10, telefon 18 — 97.

— Sprejem gojencev v pomorsko akademijo v Bakru. Pomorska akademija v Bakru sprejme letos več novih gojencev. Gojenci stanujejo po privatnih hišah, kjer so tudi na hrani. Oskrba stane 800 do 900 Din na mesec. Prijave sprejema do 1. julija ravnateljstvo.

— Iz vojaške službe. Imenovani so: za pomočnika komandanta 40 pp. dosedajni komandant I. baona šole za pehotne in topniške rezervne oficirje podpolkovnik Čedomir Gužvić, za komandanta II. baona 39 pp. podpolkovnik Karel Dolenc, za komandanta I. baona 49 pp. dosedajni komandir mitraljezke čete 36 pp. major Miroslav Petelin, za namestnika načelnika artiljerijskega oddelka komandir kosovske divizijske oblasti pa artiljerijski podpolkovnik Valentin Čop.

— Iz davčne službe. Imenovani so: za davčnega upravitelja v Logatcu arhivski uradnik Josip Devetak; za davčne asistente davčni pripravnik: Ignacij Sila (Murska Sobota), Rudolf Dekleva (Cerknica), Stanislav Plesković (Zužemberg); za davčnega pripravnika v Kočevju je bil imenovan davčni praktikant Metod Vilfan.

— Generalni konzulat Republike Poljske v Zagrebu objavlja, da je finančno ministrstvo v Varšavi rok za sprejem prijav za izmenjavo obligacij posojil Poljske Republike iz let 1918—1920 do 1. julija podaljšalo.

— Kongres spiritistov v Brnu. Začetkom meseca junija se vrši v Brnu kongres spiritistov. Kongresa se udeležijo spiritisti iz vsega sveta. S kongresom bo združena spiritalistična razstava.

— Mednarodna električna razstava v Italiji. Iz Rima poročajo: V nedeljo je bila otvorjena v Comu mednarodna Voltova razstava. Na razstavi so zastopane vse večje električne tvrdke sveta. Razstavo je otvoril italijanski kralj.

— Italijanski zračni promet v Albaniji. Iz Rima poročajo: Zrakoplovno ministrstvo bo predložilo načrt o vzpostavitvi zračnih prog v Albaniji. Predvsem se ustanovita progi Tirana — Valona in Tirana — Korica.

— Zakon o tujcih v Turčiji. Reformno delo turške vlade se marljivo nadaljuje. V kratkem se predlože parlamentu zakonski predlogi, pa katerih ne bodo smeli tuji izvrševati v bodoče sledečih poklicev: zdravniškega, zobozdravniškega, živinozdravniškega, odvetniškega, poklica borznega senzala, odgovornega urednika, agenta, lekarnarja, babice, trgovskega posrednika, težakina in vseh poklicev, ki so v zvezi s pomorskim prometom. Samo oni tujci, ki so že nastavljeni v državnih ali pa od države subvencioniranih podjetjih, smejo ostati še nadalje na svojih mestih. Gramofonske plošče in igralne karte se proglašajo za državni monopol.

— Nemški orožniki morajo biti v občinstvu vlnjudni. Nemška vlada je izdala nove predpise za vedenje orožnikov napram občinstvu. V smislu novih predpisov ima nastopati orožnik v službi vedno uljudno, specialno prometni orožniki imajo vsakega, ki ga ogovore po vojaški pozdravitvi ter ga nazivljati »gospod«, »gospa«, ozir. »gospodična«. V prometni službi ne sme orožnik pred občinstvom več jesti. Tako preneha biti v kulturnem inozemstvu orožnik »oblast« ter se izpreminja takorekoč palogama v »service« za potrebo državljanov.

— Lindbergov prihod v Bruxelles in London. Lindbergu je bil prirejen v Bruxellesu slavnosten sprejem. Na letališču Evere ga je pričakovalo večje število zastopnikov civilnih in vojaških oblasti in korporacij, med drugim tudi predsednik vlade Jaspas. Publika je prirejala letalcu burne ovacije. Uro po prihodu je bil sprejet od kralja v avdicijcu. Kralj mu je pripel lastnoročno na prsi Leopoldov red. V nedeljo popoldne je poletel Lindberg v London. V Londonu ga je pričakovala nepregledna množica ljudi. Od zastopnikov oblasti so se vdeležili sprejema med drugim: ameriški poslanik v Londonu, Hudson, angleški minister za aviatiko, sir Samuel Poare, veliko število oficirjev ter vsi člani ameriškega poslanstva. Ceste, ki vodijo k aerodromu, so bile v pravem smislu besede natpane z avtomobili. Ljudstvo je Lindberga frenetično pozdravljalo. Svečanosti, ki bodo prirejene Lindbergu na čast, bodo trajale pet dni.

— Nalivi in toča v južni Srbiji. Kot poročajo iz Skoplja, so bili te dni v mnogih krajih južne Srbije močni nalivi in je padala debela toča. V nekaterih krajih je uničila toča vse posevke.

— Katastrofalna eksplozija v rudokopu. Kot poročajo iz Washingtona, se je pripetila v premogovniku Trinidad (Colorado) eksplozija, ki je zasula 150 delavcev. Dostoj se izvlekli 50 mrtvih, usoda ostalih ni znana.

— Dober lov zagrebške policije. Eno zadnjih noči je bilo vlomljeno v neko zagrebško trgovino. Vlomilci so odpeljali plen, obstoječ iz več vreč riža, kave in popra v avtomobilu iz Zagreba. Zagrebška policija je postopoma vsled tega, prepričana, da se bo sumljivi avtomobil vrnil, takoj drugo jutro k vsaki milnici par detektivov. Policija se ni zmotila. Ponoči so ustavili detektivi pri eni od milnic avtomobil, ki ga je vodil šofer Rudolf Lojna, ki je bil policiji že od preje znan kot nevaren vlomilec. V avtomobilu so našli detektivi še precejšen del prejšnje noči v Zagrebu ukradenega blaga. Lojna je tatvino takoj priznal ter izdal tudi svoje sokrivce, s katerimi je izvršil v zadnjem času celo vrsto vjemov v razne trgovine, zlasti pa v železniške vagona na progi Zidani most — Zagreb in Zagreb — Sisek. V zvezi s temi tatvinami je bila aretirana tudi cela vrsta trgovcev, ki so kupovali od tatov ukradenega blaga ter lastnik avtomobila, ki je dal tatovom ukradenih stvari na razpolago svoj avtomobil za prevoz.

— Obsodba detektiva — batinaša. Pred okrožnim sodiščem v Sarajevu se je vršila te dni kazenska obravnava zoper policijskega detektiva Hahina Mutevelića, obtoženega radi pretepavanja kmetov. Hahin je imel službo v nekem parku. Tu je prišlo med kmetoma Jankom Bjelico in Kostom Kreštalico do pretepa. Detektiv je kmeta aretirал in odvedel na policijsko stražnico. Med zaslišavanjem je Bjelico tako pretepel, da ga je težko poškodoval, nakar je oba aretiranca izpustil. Bjelica je zadevo ovadil. Posledica tega je bila, da je odnesel detektiv — batinaša dva meseca zapora, ki se ne izpremeni v denarno globo.

— Dva mlada akademika radi nespodobnega obnašanja oklofutana in zaprta. Te dni se je vračala v Zagrebu okoli 1. ure ponoči ugledna družba iz kavarne proti domu. Dame so korakale kake tri korake pred gospodi. Na lici sta prišla družbi nasproti dva moderna mladeniča — akademika, ki sta jela v svoji predrznosti, ne meneč se za gospode, dame nesramno nadlegovati in jih končno tudi insultirati. Za čast svoje soproge in ostalih dveh dam se je zavzel eden od gospodov, starejši advokat, ki je mlada nesramneža neumljivo premlatil s pestmi in ju vrhu tega še obrcal. Med tem so se zbrali na bojišču številni gledalci, ki so predrzna mladeniča obkolili ter jima ukazali, da počakata, dokler ne pride policijski stražnik, da ju odvede v zapor. Mladeniča sta se udala v usodo ter čakala pod ploho psov, dokler ni priklicalo občinstvo policijskega stražnika, ki ju je odvedel na policijsko direktorijo, kjer sta bila obsojena na tri dni zapora, ki sta ga morala takoj nsatopiti.

— Originalen samomor. V dunajski okolici je izvršil te dni neki Emil Ludsky samomor s tem, da si je ovil okoli telesa železno žico, pritrldil na drugi konec velik kamen ter ga vrgel čez napeljavo močnega električnega toka, tako da je obvisela žica na električni napeljavi. S tem je ustvaril kontakt in električni tok z napetostjo 1000 voltov ga je v hipu ubil.

— Vitez častne legije — morilec. V Nizzi se je pripetil te dni senzacionalen umor. Jean Baptiste Andrau, vitez častne legije in ugleden novinar v Parizu je ustrelil gospo Bonffey in težko ranil njenega soproga trgovca Bonffeya, nakar si je pogal kroglo v sence in oblezal na mestu mrtve. Krvava tragedija je epilog ljubezenske historije. Triinpetdesetletni oženjeni novinar se je smrtno zaljubil v 16letno Bonffeyovo hčerko. Predstavil se ji je pod imenom Bertrand, tovarnar avtomobilov v Parizu, zamočel je, da je poročen in oče treh otrok ter obljubil deklici zakon. Razvilo se je med njima intimno razmerje. Ko so se pokazale te dni posledice, ja zagrozil Bonffey Andrauu za slučaj, če ne poroči njegove hčerke tekom osmih dni, s sodbno. Tedaj je Bonffey priznal, da je poročen ter ima že hčerko, ki je 4 leta starejša od Bonffeyeve, obljubil pa je, da bo otroka takoj po njegovem rojstvu adoptiral. Podpisal je tudi primerno izjavo. Ker pa se je temu protivila njegova soproga, ki je grozila, da se da v tem slučaju od njega ločiti, se je vrnil Andrau v Nizzo ter zahteval od Bonffeya, da mu izjavo vrne. Ker Bonffey tega ni hotel storiti, je potegnil Andrau samokres. Bonffey je jel kričati na pomoč. V sobo je prihitela njegova soproga. Zato je obrnil Andrau orožje proti njej in izprožil. Pogodil jo je v srce in obležala je pri priči mrtva. Nato je oddal morilec strel na Bonffeya, ki je bil zlezal medtem, hoteč pobegniti, na okno. Bonffey se je zgrudil težkoranjen nazaj v sobo. Z zadnjo kroglo je usmrtil Andrau v trenutku, ko je udril v sobo policija, samega sebe. Andrau je užival tako v Nizzi kot v Parizu v družabnih in političnih krogih velik ugled. Bil je po-

ročevalec več uglednih listov. Šele pred par dnevi je bil imenovan za viteza častne legije.

— 16-leten morilec. Posesnik Wolf v Stockerau-u je vzel na delo 16-letnega Josefa Tluharja iz poboljševalnice v Korneuburgu. Ko se je vrnil te dni Wolfov sin z dela na polju domov, ni bilo nikjer ne očeta, ne hlapca Tluharja. Zato je pogledal tudi v Tluharjevo sobico. Tam je zagledal Tluharjevo obleko vso okrvavljeno. Krvava sled ga je peljala v klet, kjer je našel truplo svojega očeta z razbito glavo. Ker je Tluhar neznanokam pobegnil, ni dvoma, da je umoril Wolfa on.

— Nenavadno zavarovalno podjetje. V Berlinu se je ustanovilo nenavadno zavarovalno podjetje: zavarovalnica, ki zavaruje zoper izgubo ključev. Statistika je ugotovila, da izgubi vsako leto vsak 16-ti Berlinčan svoj večni ali pa kak drugi ključ, ki ga pa navadno ne dobi nazaj, ker oni, ki ga najde, najdbe ne prijavijo spričo dejstva, da se mu radi premajhne nagrade, do katere bi imel pravico, ne izplača. Zavarovanec plača 6 mark premije na leto. Zato mu obljubi zavarovalnica, da mu preskrbi ključ, ki bi ga izgubil, z 90-odstotno sigurnostjo nazaj. To se izvede pa na ta način, da dobi vsak zavarovan ključ znamko s številko. Kdor prinese ključ z znamko vred v zavarovalnico, dobi nagrado 5 mark, kar je v primeri z vrednostjo ključev vsekakor že precej in se izplača. Da pa se ljudje rajši zavarujejo, izplačuje družba zavarovancem — oziroma njihovim rodbinskim članom — vrhu tega v slučaju nezgod gratis premije po 1000 do 2000 mark.

— Pastor, ki je razposlal vabila k lastni usmrtni. V Saint Louisu je bil te dni obsojen na smrt neki pastor Anderson, ki je bil udeležen pri celi vrsti roparskih napadov, umorov, plenitev in tatvin. Pravtako mirno in samozavestno, kot je nastopal čedni božji služabnik kot ropar, je sprejel tudi obvestilo o zasluženih kazni. Ko so ga vprašali, kol vsakega drugega kandidata vislice, če ima še kako željo, je prosil za dovoljenje, da povabi nekatere od svojih najboljših prijateljev k eksekuciji. Njegovi prošnji je bilo ustreženo. Anderson je naročil velelegantna vabila z umetniškimi vignetami, na kateri je napisal, lastnoročno: »Rev. pastoru R. B. Andersonu je čast, povabiti Vas k njegovemu obešenju, ki se vrši dne... na dvorišču jetnišnice ob 5. uri zjutraj.«

Ljubljana.

— Vidovičev klub v Ljubljani priredi dne 1. junija 1927 zaključni poslovilni večer v salonu gostilne Mrak na Rimski cesti. Začetek ob 20. uri. Vabi se vse članstvo, da se polnoštevilno odzove svoji dolžnosti. Odbor.

— Ženske in moške nogavice najtinejše kvalitete dobite po zelo solidnih cenah pri FRANC PAVLIN-U, Gradišče štev. 3.

— Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova ulica 12 so darovali: Mesto venca na krsto blagopokojnega g. A. Valenčaka gđe. Dolene, Sinkovec in Rakovec Din 100, Fran in Roza Krapeš mesto venca na krsto pokojnemu g. O. Dolencu 150 Din, Franc in Amalija Jonke darujeta mesto venca umrli sestri gospe Josepine Treo, roj. Jonke 100 dinarjev, v isti namen sestra in zet Jevdiga in Josip Dornjač v Mariboru 100 Din, v gostalni Marija Grašič, Polhovgradec, mesto venca na krsto umrlemu gospodu župniku Aljažu 125 Din. — Dr. Heribert baron Wurzbach, ravnatelj v München-u, mesto venca vsled spomina rojstnega dne njegove umrle sestre Waltrude baronice Wurzbach 100 Din. — Vsem plemenitim darovalcem naša najiskrenejša zahvala. — Odbor.

OBČNI ZBOR »JADRANSKE STRAŽE«.

Sinoči ob pol 9. uri zvečer se je vršil v restavraciji »Zvezda« četrti redni občni zbor »Jadranske Straže«, pomembne naše organizacije, ki si je stavila za nalogo, da podpira med našim narodom smisel za morje in njegov gospodarski ter narodno-obrambni pomen.

Občni zbor je otvoril dr. Marn, ki je podal predsedniško poročilo. »Jadranska Straža« stremi predvsem za tem, da kupi iz lastnih sredstev eno podmornico. V ta namen je ljubljanski glavni odbor prispeval centrali v Splitu okrog 80.000 Din. Druge podružnice, kakor na primer ona v Beogradu, pa so prispevale znatno več. Predsednik obžaluje, da je pokazala Slovenija vse premalo zanimanja za tako pomembno organizacijo, kakor je to ravno »Jadranska Straža«.

Tajniško poročilo je podal dr. Fettich. »Jadranska Straža« je imela v preteklem letu v Sloveniji okrog 1500 članov, vstevši ustanovne in podporne člane. Delokrog glavnega odbora v Ljubljani se je znatno skrčil z ustanovitvijo glavnega odbora v Mariboru. S posebnim priznanjem omenja tajniško poročilo delovanje odbora »Jadranske Straže«, ki je organiziral tri velike prireditve v korist »Jadranske Straže« ter sodeloval pri raznih splošnih humanitarnih prireditvah, kakor na primer onih v korist poplavljenecv, slepcev, ter ob priliki »Materinskega dneva«.

Blagajniško poročilo je podal kapetan Kasparović, revizorsko pa ravnatelj Rus. Na njegov predlog je bil odboru izrečen absolutorij.

Sledile so volitve, pri katerih je bila izstavljena sledeča lista (po abecednem redu): Odbor: Dr. Vilko Baltič, dr. L. L. Böhm, Martin Colarič, ing. Miljutin Debelak, dr. Oton Fettich, Fr. Gostiša, Anton Kos, dr. Rudolf Marn, dr. Karol Pirjavec, Joško Pogacnik, F. Pristou, Iv. Rebek, dr. Val. Božič, dr.

Al. Rant, Fr. Stupica, dr. Niko Zupanič, Milan Kasparovič, Marko Manigodič, Tilka dr. Zbašnikova, Ferdinand dr. Majaronova, Magda Sterletova. — Nadzorstvo: Tykač Alojz, Franc Rus, Fr. Bonač, dr. Ivan Slokar, gospa Mara Hedžetova.

Po volitvah sta govorila še ravnatelj dr. Böhm o pomenu naše obale. Srečen je oni narod, ki ima v rokah morje in ga zna ceniti, nesrečen pa oni, ki ga ima pa ga ne zna ceniti.

Major Colarič je povdarjal, da mora »Jadranska Straza« stremeti predvsem za tem, da oni del jadranske obale, ki je naš, ki ga pa imajo v rokah tuji, pride zopet k nam.

Pri slučajnostih je občni zbor sklenil, da se vrši dne 12. junija izlet »Jadranske Straze« na čolnih po Ljubljani in Iščici.

SPORT.

Javna telovadba srednješolske mladine. V nedeljo 29. t. m. se je vršil o priliki proslave desetletnice majske deklaracije ponoven nastop srednješolskega dijaštva. Kljub nestanovitnemu vremenu se je zbralo na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola preko tisoč gledalcev, ki so z zanimanjem zasledovali strumno izvajanje posameznih vaj.

Ob pol 4. uri je prikorakalo na telovadišče v peterostopih okoli 600 dijakov nižjega oddelka. Ob spremljanju godbe Dravske divizije so skoraj brezhibno izvedli tri vaje.

Nato so nastopile dijakinje nižjega oddelka z dvema vajama, ki so bile mnogo boljše izvajane, kakor pri zadnjem nastopu. Ker je medtem pričelo deževati in je bilo negotovo, če se bo mogel program v celoti izvesti, se je razporedil v toliko spremenil, da so sledile kot tretja točka proste vaje dijakinjskega oddelka.

Kot četrte so nastopile dijakinje I., II. in III. drž. gimnazije s tremi efektnimi vajami.

Proste vaje so zaključili dijaki višjega oddelka. Brezdvomno so najstrunnejše in najpreznejše izvršili svojo nalogo, zakar jim

je izrazilo občinstvo svoje priznanje z burnim aplavzom.

Vsled nastalega deževja so odpadle igre dijakov in dijakin, ter se je s šafetnim tekom zaključila prireditel. Postavile so se tri štafete, od katerih sta prišli v finale štafeti II. drž. gimnazije in realke. Po ostri borbi je izšla II. drž. gimnazija kot zmagovalka.

BORZE

30. maja.

Ljubljana. (Prve številke povpraševanje, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 84.50 — 85, Vojna škoda 944—945, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 98—100 (98), Praštediona 850—0, Kreditni zavod 160—170, Trbovlje 0—490, Vevče 130—0, Stavbna 55—65, Sešir 104—0. — Blago: Tendence v lesu čvrsta, v deželnih pridelkih zelo čvrsta. Zaključenih 5 vagonov lesa.

Zagreb. Devize: Newyork 56.70—56.90, London 276.10—276.90, Curih 1093.50 do 1096.50, Praga 168.20—169, Italija 308.72 do 310.72, Berlin 1348—1351, Dunaj 800—808, Budimpešta 992.5—995.5.

Curih. Beograd 9.125, Newyork 519.75, Pariz 20.3575, London 25.245, Milan 28.39, Berlin 123.16, Praga 15.40, Sofija 3.75, Bukarešta 3.15, Dunaj 73.175, Varšava 58.10, Budimpešta 90.62.

LINDBERGH MED BELGIJSKIMI INVALIDI

Ena od najbolj ginljivih scen za časa Lindberghovega bivanja v Parizu je bil njegov obisk belgijskih invalidov v »Dôme des Invalides«.

Na malem dvorišču so bili zbrani vsi slavni belgijski invalidi. Večinoma so sedeli v vozičkih. Ko je vstopil Lindbergh, je zaoril vzklík: »Živio Lindbergh!«

Ginjen je obstal Lindbergh pred pohablje-

nimi siromaki brez rok, nog, oči. Nato je pristopil k najbednejšemu od njih, k strašno pohabljenemu poročniku Haimelu. Približala sta se mu dva francoska vojna heroja Dition in Solignac ter mu prožila roki. Njiju lica se ne morejo smeati. Tam, kjer obveza ne zakriva grozne pohabljenosti, se vidi, da so njiju lica ožgana do kosti. Neki drugi francoski aviatik, kapetan, hrom na obeh nogah, se da zapeljati pred Lindbergha, neravno pozivajo: »Pozurite se vendar!« Ko se ustavi njegov voziček pred Lindberghom, izpregovori: »Srečen sem, da vas vidim. Izvršili ste čudežno delo. Bravo.«

Lindbergh, ginjen do solz, hiti stiskati vsem po vrsti roke.

Pri odhodu ga pozdravi general Marno: »Pohabljeni heroji izza velike vojne pristržno pozdravljajo heroja miru ter mu kličejo: Živio!«

Medtem ko so vzklíkali pohabljeni bojevniki ponovno: Živio Lindbergh, je odhajal aviatik bled in oči polne solz. Grozni prizori v Domu invalidov so ga bolj genili, kot vse kar je doživel prej v Parizu.

KAJ LJUDJE VSE LAHKO POZIRAJO.

V ječah.

Zločinci požirajo vsakovrstne predmete pogosto zato, da bi onemogočili dokaz, da so storili kakakega kazniviga dejanja. Tako je požrl nedavno neki vlomilec, ki je bil zasaden in flagrantni, večje število vitrihrov. Če se je potkal po želodcu, se je čulo zvenketanje. Pozneje so mu jih odstranili iz želodca operativnim potom.

Od teh slučajev pa je strogo ločiti slučaje, v katerih požirajo jetniki razne stvari v svrhu samopoškodbe. Način, kako se skušajo rešiti za nekoliko časa ječe, dokazuje že sam po sebi, da gre večinoma za duševno manj vredne, ne popolnoma normalne ljudi. Včasih nameravane cilja niti ne dosežejo, ker je operacija spričo dejstva, da obleži stvar v želodcu, ne da bi povzročala jetniku posebne težave, sploh nepotrebna ali pa po-

stane potrebna šele čez več let. V nobenem slučaju pa ni kratkotrajna prostost, ki jo jetnik s samopoškodbo eventualno doseže, vredna bolečin, ki jih povzroči operacija. Pogosto se pripeti celo, da jetnik vsled samopoškodbe umre.

Tako se je prigrabil neki jetnik bolnega, češ, da ima gliste. Preiskava je ugotovila, da je požrl velik nož za kruh.

Neki drugi bolnik je razdril velike škarje ter požrl oba dela.

Oba sta bila operirana in sta ozdravila.

Neki jetnik je požrl dva in pol metra dolgo verižico ventilacijskega aparata. Verižica se je premikala počasi po črevesih nizdol, dokler se lepega dne ni prikazala in so jo potegnili zopet iz telesa.

»Požiralec« mečev.

Bolj estetično, dasi najmanj pravtako nevarno kot požiranje žab, črepinj, igel in drugih predmetov, je »požiranje« mečev in ognja. Če bi »požiralec« meča meč res požrl, bi mu prerezal meč v hipu požiralnik in artist bi meča sam pač ne mogel več izvleči.

Trik obstoji predvsem v tem, da je treba znati premagati nagon za požiranje in držljaj za bruhanje, poznati pa je treba natančno tudi obseg želodca. Artist potisne meč skozi požiralnik tako, da pritiska pri tem topi hrbet meča trdno ob požiralnik, da ne pride rezilo v dotiko z nasprotno stranjo požiralnika, in sicer ga potisne previdno tako globoko, da je oddaljen od dna želodca samo še par milimetrov.

Najslavnejši »požiralec« mečev, ki ga do danes še ni nihče dosegel, je bil chevalier Cliquot, ki je danes lastnik dobro uspevajoče umetniške agencije v Manchesteru. Cliquot je bil v stanu »požreti« do 14 fino brušenih mečev hkrati. Drug njegov trik je obstojal v tem, da je požrl žepno uro z verižico vred. Konec verižice je obdržal med zobmi. Gledalec, ki je naslonil uho v bližino Cliquotovega želodca, je čul razločno tik-takanje ure.

Marcel Prévost:

Don-Juanke.

III. DEL.

I.

Berta Lorande je sedela v svoji postelji, na kateri je bil raztresen kup papirjev, časopisov, knjig in brošur: Berta je bila pri delu, pisala je svoj novi roman. Zavita je bila v svetlorumeno spalno obleko in bele blazine so se gromadile za njenim hrptom. Iz te bele in rumene barve pa so se v prijaznem aprilskem solncu svetlikali zlato rdeče bleščeči lasje. Ena njenih nežno zaokroženih rok je molela iz širokega rokava kimona in slonela na malem pisalnem pultu, ki ga je zibala na kolenih, medtem ko je desnica pisala z zlatim polnilnim peresom, katerega ji je bil pred kratkim podaril Jean de Trévoux.

Bila je to prava dekliška soba: stene so bile prevlečene s svetlim kretonom, angleško pohištvo je bilo belo lakirano in na stenah ste viseli samo dve sliki, krasni kopiji staroitalijanskih mojstrov. Na spalni mizici se je nahajala velika fotografija Jeana v poročniški uniformi.

Skozi okno, odprto na stečaj, se je videlo preko bankona na strehe, drevje in modrosivo nebo.

Berta Lorande je pisala roman za novo revijo in naravno je razlagala v njen z neverjetno poštenostjo svoje lastne doživljaje, v katere je upletala tu in tam čisto nemogoče, izmišljene dogodke: to je navadni način pisanja ženskih literatov... V tem trenutku je bila ravnokar končala svoje dnevno delo. Mudilo se ji je, kajti bilo je že poldan in ob treh popoldne je hotela v ordinacijo k doktorju Riolu. Začela je pisati pismo.

31

Dolgo je razmišljala, pri tem trenutek sesala svoje zlato polnilno pero in slednjič v naglici napisala:

»Moj dragi prijatelj, k Vašemu predavanju ob petih ne morem priti, ker nisem svobodna. Ne bom Vas mogla čuti in Vas ploskati. Kaj bom storila? Tega Vam ne morem povedati. Ali Vas bom morda varala? Ne! Saj veste, da občutim za Vas veliko prijateljsko občudovanje.«

Smehljala se je ironično, ko je pismo še enkrat prečitala; potem ga je podpisala in napisala naslov:

Gospod

Albert Saulnois, član Instituta

113, Boulevard St. Germain, Paris.

Nato je pozvonila. Vstopila je njena stara služabnica Klarisa, stroga, pobožna ženska, ki je že služila pri njenem očetu in je nikoli ni bila zapustila.

— Draga Klarisa, tole pismo boste oddali takoj na pošto, potem mi boste pa pomagali pri oblačenju.

Ni še bila tri ura, ko je Berta izstopila iz avtomobila najmodernejšega stila (s katerim se je hotela odpeljati v Porenje za teden dni obiskat Jeana) pred stanovanjem doktorja Riola. Bila je tako zavita v kožuh in pajčolan, da je nihče ne bi spoznal. Slavni ginekolog je bil moral dati posebno povelje, kajti namah so jo spustili v njegov zasebni kabinet. Ta nikakor ni izgledal kot zdravniška soba, temveč bolj kot salon ljubitelja umetnosti. Soba je bila preveč zakurjena. Berta je dvignila svoj pajčolan in vrgla svoj kožuh na naslonjač.

— Oprostite mi, da sem Vas pustila čakati.

Riol ji je galantno poljubil obe roki. Bil je še vedno »lepi Riol«, visoke postave, črnih las, s kratko črno brado in dobrohotnimi, prijaznimi orientalskimi očmi. Bil je znamenit ženski zdravnik, pa tudi enako znamenit kot nevaren zapeljivec.

Najprvo sta govorila najrazličnejše stvari o družbi, o posrednikih, o gledališču, o razstavah... o vsem, s čemur se pripravlja resen pogovor, medtem ko vsak misli na vse drugo, kot na to, kar govori.

— Torej gospod doktor, ali me lahko za trenutek poslušate?

— Kolikor časa želite, pri telefonu in pri vratih je dano povelje, da sem odsoten.

— Poslušajte, gospod doktor... Moram vam najprvo razodeti svojo preteklost. Moji starši so imeli na deželi majhno prodajalno. Dali so me študirat v licej, z željo, da bi postala profesorica. Bila sem izborna učenka. Za časa mojega študija, so mi vsi moji profesorji bodisi sirovo, bodisi ponižno rekali, da me ljubijo...

— Vi ste pa vsakemu delali upanje, kajne? jo je prekinil zdravnik smehljaje.

— Vsakemu, je ponovila resno, kakor bi bil slučaj prereren, da bi se človek smejal. Morda sem jih celo dražila... Nočem se oproščati, povem vam resnico. Res je pa tudi, da nihče izmed njih ni imel od mene prav ničesar. — Ali me razumete gospod doktor. — Prav ničesar, niti roke jim nisem podala. Isto je bilo z mladimi moškimi, ki so zahajali k nam na dom in ki sem jih srečavala v družbi. Takšno je bilo moje dekliško življenje: Strašna telesna nedolžnost, a zajedno mogočna želja ljubiti, toda brez vsake ljubezni... Ne, tudi tega nisem poznala, je dodala Berta z odločnim glasom na nemo Riolo vprašanje. Videla sem to na liceju in pozneje v družbi, a tega ne morem razumeti. Imela sem dobre ženske prijateljice: Albino Anderny, gospe de Trévoux in Kamilo Engelmann... toda to so bile samo prijateljice, vse ostalo se mi gnusi in se mi tudi zdi smešno.

(Dalje prih.)

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

Josip Petelinca
kolesa in šivalni stroji

znamke

Gritzner, Adler in Phönix.

Najboljše opreme, posamezni deli, pnevmatike, igle za vse sisteme — samo v

Najnižje cene. — Tudi blizu Prešernovega na mesečna odplačila. LJUBLJANA spomenika ob vodi.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. — Telefon šte. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstr.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavila vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

TISKARNA »MERKUR«

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 2852.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

Mala soba

z električno razsvetljavo v sredini mesta se odda takoj. Naslov pove uprave lista.

Drva - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 56

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debele tiskane pa Din 1.—.

Ženitev.

Mlad, ugleden, boljši posestnik prosi neoporečno, po možnosti premožno gosposko — katero navdaja zavest, da je življenje delo in boj — da mu píše (odnosno posredujejo stariši) na upravo »Narodnega Dnevnika« pod značko: »Ustvariva srečo!«

Oblačilno blago
po globoko znižanih cenah prodaja družba »MAKO«, Ljubljana, Dunajska cesta 36, zraven Jugo-auto.

Na prodaj

sta veliki mahalasti palmi à Din 800.—. Naslov pove uprava lista.

Uradnica

samostojna moč z večletno prakso, večja knjigovodstva, strojeopisja in temo-pisja, išče službo za takoj ali pozneje. Cenj ponudbe prosi na upravo lista pod značko »Agilna 1000«.